



Konkurss “Latvijā pirmā, pirmais, pirmie” ***

Rīga 12.11.2016.

30 konkursa jautājumi veltīti Latvijas cilvēkiem, faktiem un notikumiem, pie tam tādiem, ko apzīmē ar jēdzienu pirmā (sinonīms jēdzieniem *sākotnējs, tāds, kas ir, noris pašā sākumā, agrākais, vecākais*). Pirmie 20 jautājumi ir testa formā ar četriem atbilžu variantiem, pārējie 10 – bez atbilžu variantiem. Par pareizu atbildi uz pirmajiem 20 jautājumiem pienākas viens punkts, par pārējiem 10 – divi punkti. Maksimāli iespējamais punktu skaits – 40.

1. Pirmais zināmais Romas katoļu misionārs tagadējās Igaunijas un Latvijas teritorijā bija
A Balko B Fulko C Malko D Pulko
2. Uz nelielas saliņas Daugavā atrodas Ikšķiles baznīcas drupas – pirmās mūra baznīcas Latvijas teritorijā drupas. Kā sauc saliņu?
A Alberta sala B Baznīcas sala C Sv. Bertolda sala D Sv. Meinarda sala
3. 1515. gadā Rīgā tika izkalts pirmais
A dālderis B dukāts C ozeriņš D vērdiņš
4. 1559. gadā Grobiņā
A notikusi pirmā Latvijas teritorijā reģistrētā zemestrīce
B notikusi pirmā raganas sadedzināšana
C noticis pirmais lidojums ar gaisa balonu
D noticis pirmais masonu saiets
5. Pirmā latviešu valodas vārdnīca, ko 1638. gadā izdeva Georgs Mancelis, saucās
A “Die Letten” B “Lettonica” C “Lettonicam linguam” D “Lettus”
6. 1680. gadā sāk iznākt pirmais periodiskais izdevums laikraksts “Rigische ...”
A Novellen B Rundschau C Tageblatt D Zeitung
7. Pirmais zināmais meteorīts Latvijas teritorijā, kas nokrīt 1820. gadā, ir
A Baldones meteorīts B Biržu meteorīts
C Līksnas meteorīts D Neretas meteorīts
8. Pirmais laikraksts latviešu valodā “Latviešu Avīzes” iznāca 1822. gadā
A Cēsīs B Jelgavā C Rīgā D Sanktpēterburgā
9. Pirmie Vispārīgie latviešu Dziedāšanas svētki notika 1873. gadā. Cik šajos svētkos bija dalībnieku?
A ap 1000 B ap 3000 C ap 5000 D ap 7000
10. 1887. gadā tiek izdots pirmais latviešu pasaku krājums “Mūsu tautas pasakas”, ko sastādīja
A K. Barons B A. Benjamiņš C K. Biezbārdis D Fr. Brīvzemnieks
11. Kāda pirmā šāda veida skola Latvijā un arī Baltijā tika dibināta 1898. gadā Vīcijā?
A medmāsu B melioratoru C mežsargu D mērnieku
12. Pirmās Latvijas Republikas pastmarkas (zīmējuma autors A. Cīrulis) nominālvērtība bija
A 1 santīms B 5 kapeikas C 10 feniņi D 20 centi
13. Pirmā latviešu komponista sarakstītā opera ir Alfrēda Kalniņa “Baņuta”. Tā pirmoreiz izrādīta
A 1900.g. B 1910.g. C 1920.g. D 1930.g.

14. Kura latviešu literāta pirmā sarakstītā luga saucās “Pusideālists”?
 A Aspazijas B R. Blaumaņa C A. Brigaderes D J. Raiņa
15. Indriķis Reinbahs (dz.1904 – 1942) iegājis Latvijas sporta vēsturē ar to, ka
 A guvis pirmos vārtus Latvijas futbola izlases labā
 B guvis pirmos vārtus Latvijas hokeja izlases labā
 C guvis pirmo punktu Latvijas volejbola izlases labā
 D iemetis pirmo grozu Latvijas basketbola izlases labā
16. Pirmā neatkarīgo Latviju pārstāvošā sportiste, olimpiskā čempione, zelta medaļu izcīnīja
 A 1992.g. B 1998.g. C 2008.g. D mums tādas vēl nav
17. “Spēlmaņu nakts” ir gadskārtēja teātra balvu pasniegšanas ceremonija. Tā tika iedibināta
 1993. gadā. Par pirmo balvas ieguvēju nominācijā *Gada aktieris* kļuva
 A Gundars Āboliņš B Ģirts Ķesteris C Rūdolfs Plēpis D Juris Žagars
18. Kāds notikums 1994. gada 15. decembrī izpelnījās ne tikai masu mediju ievērību, bet arī
 palielu protesta mītiņu pie *iestādījuma* durvīm?
 A pirmā gejkлубa atklāšana
 B pirmā intīmpreču veikala atvēršana
 C pirmās spēļu zāles atvēršana
 D pirmā McDonald's restorāna atvēršana
19. Pirmā e-pasta vēstule Latvijā tika nosūtīta
 A 1980.gadā B 1985.gadā C 1990.gadā D 1995.gadā
20. 2011. gadā starptautiskās lidostas “Rīga” pasažieru skaits pirmo reizi pārsniedza
 A 5 miljonus B 10 miljonus C 15 miljonus D 20 miljonus
21. 1782. gadā notika pirmā tautas skaitīšana Latvijas teritorijā (Vidzemē). Kā tajos gados
 sauca tautas skaitīšanu?
22. Kā sauca (vārds, uzvārds) pirmo Latvijas Republikas Ministru prezidentu?
23. Pirmā latviešu strēlnieku vienība, kas tika izveidota pirmā pasaules kara laikā 1915. gada
 augustā, bija 1. latviešu strēlnieku bataljons.
24. Pirmais latviešu sportists, kurš uzvarējis pasaules čempionātā, bija Kārlis Kļava (1907-
 1941). Kādu sporta veidu viņš pārstāvēja?
25. Kurā pilsētā 1937. gadā notika pirmais augsta līmeņa starptautiskais šaha turnīrs Latvijā?
 Papildinformācija: tagad tādas pilsētas vairs nav.
26. Pirmais kolhozs Latvijas teritorijā tika dibināts 1946. gada 20. novembrī. Kā to sauca?
27. Par pirmo Rīgas sadraudzības pilsētu 1964. gadā kļuva ...
28. Kurā gadā notika pirmais Mikrofona aptaujas dziesmu konkurss? Par pareizu gadu – 2p.,
 ± 1 gads – 1p.
29. Šis rakstnieks ir atjaunotās Rīgas Latviešu biedrības pirmais priekšsēdētājs, atjaunotā
 žurnāla “Atpūta” pirmais redaktors, Latvijas zoles federācijas pirmais priekšsēdētājs. Kā
 viņu sauca?
30. 1995. gada 14. maijā Everestā uzkāpa pirmie divi latviešu tautības alpīnisti. Kā viņus
 sauca? Par diviem pareiziem uzvārdiem – 2p., vienu – 1p.

Sastādīja V. Insbergs

Atbildes: 1. – B; 2. – D; 3. – D; 4. – B; 5. – D; 6. – A; 7. – C; 8. – B; 9. – A; 10. – D; 11. – C; 12. – B; 13. – C; 14. – D; 15. – B; 16. – D; 17. – B; 18. – D; 19. – C; 20. – A; 21. – “Dvēseļu revīzija”; 22. – Kārlis Ulmanis; 23. – Daugavgrīvas; 24. – šaušana; 25. – Ķemeris; 26. – “Nākotne”; 27. – Pori; 28. – 1968.g.; 29. – Andris Kolbergs; 30. – Teodors Ķirsis, Imants Zauls